

FIBA URADNA KOŠARKARSKA PRAVILA 2008 URADNA TOLMAČENJA

Tolmačenja uradnih košarkarskih pravil FIBA 2006, ki so predstavljena v tem dokumentu, stopijo v veljavo 1.10.2008. Kadarkoli se tolmačenja v tem dokumentu razlikujejo s prejšnjimi tolmačenji, obveljajo tolmačenja, zapisana v tem dokumentu.

Uradna košarkarska pravila FIBA so bila sprejeta s strani Izvršnega odbora FIBA. Ta pravila redno izboljšuje Tehnična komisija FIBA.

Pravila ostajajo kot je le mogoče jasna in razumljiva, vendar pa raje izražajo principe kot igralne situacije, saj ne morejo zajeti vseh situacij, ki se lahko zgodijo na košarkarski tekmi.

Namen tega dokumenta je, da principe in pojme iz košarkarskih pravil prenese v praktične oz. specifične situacije, ki se na tekmi lahko zgodijo.

Interpretacije različnih situacij lahko vzpodbudijo sodnike k razmišljanju in dopolnijo njihovo razumevanje pravil.

Uradna košarkarska pravila FIBA ostajajo osnovni dokument, ki se nanašajo na FIBA košarko. Toda prvi sodnik ima vso moč in pravico, da se v situacijah, ki niso natančno zapisane v košarkarskih pravilih ali teh tolmačenjih, odloči sam.

5. člen Igralci: poškodbe

Ugotovitev 1:

Če je igralec poškodovan ali izgleda, da se je poškodoval, trener, pomočnik trenerja, namestnik ali spremljevalec moštva pa vstopi na igrišče, velja, da je tak igralec prejel pomoč na igrišču. Pri tem ni pomembno ali je pomoč tudi dejansko prejel.

Primer:

Igralec A4 si je zvil gleženj, zato je igra zaustavljena.

- Zdravnik moštva A vstopi na igrišče, da bi oskrbel gleženj igralca A4.
- Zdravnik moštva A vstopi na igrišče, toda igralec si je že opomogel.
- Trener moštva A vstopi na igrišče, da bi ugotovil poškodbo igralca A4.
- Pomočnik trenerja, namestnik ali spremljevalec moštva A vstopi na igrišče, toda ne nudi pomoči igralcu A4.

Tolmačenje:

V vseh štirih primerih velja, da je igralec prejel pomoč, zato ga je potrebno zamenjati.

Ugotovitev 2:

Pri odstranitvi resno poškodovanega igralca z igrišča ni nobenih časovnih omejitev, če bi po mnenju zdravnika ta poškodba lahko bila nevarna za igralca.

Primer:

Igralec A4 je resno poškodovan, zato je tekma prekinjena že približno 15 minut. Zdravnik je mnenja, da bi bil umik igralca z igrišča lahko zanj nevaren.

Tolmačenje:

Zdravnik bo odločil, kdaj se lahko igralca umakne z igrišča. Po njegovi zamenjavi se bo tekma nadaljevala brez kakršnihkoli sankcij.

Ugotovitev 3:

Igralca, ki je poškodovan, krvavi ali ima odprto rano in ne more takoj nadaljevati z igro (v približno 15 sekundah), je potrebno zamenjati. Če pa se tak igralec opomore med minuto odmora, ki jo je zahtevalo katerokoli moštvo, lahko tak igralec nadaljuje z igro (saj medtem ura za merjenje igralnega časa ni tekla). To ne velja v primeru, ko je zapisnikar že pokazal znak za zamenjavo.

Primer:

Igra je zaustavljena, ker se je igralec A4 poškodoval. Ker igralec A4 ni takoj pripravljen nadaljevati z igro, sodnik zapiska in pokaže znak za zamenjavo.

Trener moštva A ali B zahteva minuto odmora:

- Preden je namestnik igralca A4 vstopil na igrišče.
- Potem ko je namestnik igralca A4 že vstopil na igrišče.

Ob koncu minute odmora je prej poškodovani igralec A4 pripravljen na igro in želi ostati v igri. Ali bo igralec A4 lahko ostal v igri?

Tolmačenje:

- Odobri se minuta odmora in če se igralec A4 med minuto odmora opomore, lahko nadaljuje z igro.
- Odobri se minuta odmora, toda namestnik igralca A4 je že vstopil na igrišče. Torej igralec A4 ne sme ponovno vstopiti na igrišče dokler žoga ne postane ponovno mrtva, potem ko je ura za merjenje časa tekla

7.člen Trenerji: pravice in pooblastila

Ugotovitev:

Najmanj 20 minut pred predvidenim začetkom tekme morata oba trenerja ali njuna predstavnik predati zapisnikarju seznam igralcev, ki so primerni za igranje na tekmi, ter njihove številke.

Trener je osebno odgovoren, da se številke na dresih igralcev ujemajo s tistimi na listi igralcev. 10 minut pred predvidenim začetkom tekme trener s podpisom na zapisniku potrdi številke in imena igralcev, ki imajo pravico nastopa na tekmi, kot tudi imeni trenerja in pomočnika trenerja.

Primer:

Moštvo A zapisnikarju pravočasno posreduje seznam igralcev. Številki dveh igralcev nista enaki tistim, ki ju igralca nosita na svojem dresu ali ime igralca manjka v zapisniku. To je ugotovljeno:

- a) Pred začetkom tekme.
- b) Po začetku tekme.

Kako bo sodnik postopal?

Tolmačenje:

- a) Napačni številki se popravita in ime igralca se doda v zapisnik brez kakršnekoli kazni.
- b) Sodnik zaustavi igro, pri tem pa ne sme postaviti nobeno moštvo v podrejen položaj. Napačni številki igralcev se popravita, ime igralca pa se ne sme dodati v zapisnik.

9.člen Začetek in konec četrtnine ali podaljška oziroma tekme

Ugotovitev 1:

Tekma se ne more začeti, dokler obe moštvi nimata na igrišču najmanj pet igralcev, ki so upravičeni do igranja in pripravljeni na igro. Če je pred začetkom tekme na igrišču manj kot pet igralcev, morajo sodniki upoštevati morebitne nepredvidene okoliščine, ki so lahko vzrok zamude. Če moštvo navede objektivni razlog za zamudo, potem moštvu zaradi zamude ni potrebno dosoditi tehnične napake. Če pa upravičenega vzroka za zamudo ni, je potrebno prisoditi tehnično napako in/ali predati tekmo.

Opomba: omejitev velja samo na začetku tekme in ne velja ob začetku katerekoli druge četrtnine ali podaljška.

Primer:

Pred začetkom tekme ima moštvo A na igrišču manj kot pet na igro pripravljenih igralcev.

- c) Predstavniki moštva A navede upravičeno in sprejemljivo razlago za pozen prihod igralcev moštva A.
- d) Predstavniki moštva A ne navede upravičene in sprejemljive razlage za pozen prihod igralcev moštva A.

Tolmačenje:

- a) Začetek tekme se prestavi za največ 15 minut. Če so manjkajoči igralci pripravljeni na igro preden je preteklo 15 minut, se tekma lahko začne.
Če pa manjkajoči igralci po preteku 15 minut niso pripravljeni na igro, se tekma preda moštvu B in zabeleži rezultat 20:0.
- b) Začetek tekme se prestavi za največ 15 minut. Če so manjkajoči igralci pripravljeni na igro preden je preteklo 15 minut, se trenerju moštva A dosodi tehnična napaka (zapiše se kot 1^B), nakar se tekma lahko začne.
Če pa manjkajoči igralci po preteku 15 minut niso pripravljeni na igro, se tekma preda moštvu B in zabeleži rezultat 20:0.

Ugotovitev 2:

9.člen določa, kateri koš moštvo brani in na kateri koš moštvo napada. Če po pomoti na začetku katerekoli četrtnine ali podaljška začneta moštvi napadati/brani napačen koš, je potrebno pomoto odpraviti takoj, ko se jo odkrije. Ob tem ne sme biti nobeno moštvo postavljeno v podrejeni položaj. Dosežene točke, porabljen čas, dosojene napake, itd., preden je bila igra zaustavljena, obveljajo.

Primer 1:

Po začetku četrtnine sodniki ugotovijo, da moštvi napadata na napačen koš.

Tolmačenje:

Tekmo je potrebno čimprej prekiniti, pri tem pa ne sme biti nobeno moštvo postavljeno v podrejeni položaj. Moštvi morata zamenjati koša. Tekma se nadaljuje z najbližje točke na nasprotni polovici igrišča, kjer je bila prekinjena.

Primer 2:

Na začetku četrtnine moštvo A napada/brani pravi koš, ko začne igralec B4 zaradi izgube orientacije voditi žogo proti napačnemu košu in doseže zadetek.

Tolmačenje:

Kapetanu moštva A **na igrišču** se zapišeta dve točki.

12. člen Sodniški met in izmenična posest

Ugotovitev:

Moštvo, ki na začetku tekme ni prišlo do posesti žoge, bo ob naslednji situaciji s sodniškim metom imelo žogo na voljo, da jo vrne v igro z najbližjega mesta prekrška.

Primer 1:

Ob sodniškem metu na začetku tekme vrže prvi sodnik žogo v zrak. Takoj zatem, ko se žoge pravilno dotakne skakalec A4:

- a) Je dosojena držana žoga med igralcema A5 in B5.
- b) Je dosojena obojestranska napaka igralcema A5 in B5.

Tolmačenje:

Glede na to, da do posesti žoge še ni prišlo, sodnik ne more uporabiti pravila izmenične posesti. Prvi sodnik bo izvedel naslednji sodniški met na sredini igrišča med igralcema A5 in B5. Igralni čas, ki je potekel, preden je bil dosojen nov sodniški met, ostane porabljen.

Primer 2:

Moštvo B je zaradi uporabe pravila izmenične posesti upravičeno do vračanja žoge v igro. Sodnik in/ali zapisnikar naredita napako in žogo pomotoma dodelita moštvu A, da jo vrne v igro.

Tolmačenje:

Ko se žoga dotakne igrišča ali se jo dotakne igralec na igrišču, napake ni več mogoče popraviti. Vendar pa moštvo B zaradi te napake ne izgubi pravice do izmenične posesti. Ob naslednji uporabi pravila izmenične posesti bo do posesti žoge ponovno upravičeno moštvo B (smer puščice za izmenično posest se ne spremeni).

Primer 3:

Hkrati z zvočnim signalom, ki označuje konec prve četrtine, naredi igralec B5 nešportno napako nad igralcem A5. Puščica izmenične posesti kaže v smer moštva B. Kako bodo sodniki nadaljevali z igro?

Tolmačenje:

Igralec A5 bo izvedel dva prosta meta. Pri tem igralci ne zasedejo skakalnih mest vzdolž polja omejitve (rakete), ker je igralni čas že potekel. Sledi interval igre, ki traja dve minuti. Nato se igra nadaljuje z vračanjem žoge v igro moštva A v podaljškem sredinske črte nasproti zapisnikarske mize. Ob naslednji situaciji s sodniškim metom moštvo B ne izgubi pravice do vračanja žoge v igro zaradi izmenične posesti.

17.člen **Vračanje žoge v igro**

Ugotovitev 1:

Lahko se zgodi, da igralec pri vračanju žoge v igro iz outa stoji tako, da mu roke segajo v igrišče. V takih primerih je obrambni igralec odgovoren za morebiten dotik z žogo, dokler je ta še v rokah igralca, ki vrača žogo v igro.

Primer:

Igralec A4 pristopi k vračanju žoge v igro. Žogo drži tako, da mu roke segajo čez črto. Igralec B4, ki je na igrišču, zgrabi žogo iz rok igralca A4 ali pa jo izbije iz rok igralca A4, ne da bi pri tem prišel v fizičen kontakt z igralcem A4.

Tolmačenje:

Igralec B4 je oviral vračanje žoge v igro in s tem zavlačeval nadaljevanje tekme. Igralca B4 je potrebno opozoriti, prav tako pa je o tem potrebno obvestiti trenerja moštva B. To opozorilo velja do konca tekme za vse igralce moštva B. V primeru, da v nadaljevanju tekme katerikoli igralec moštva B ovira vračanje žoge v igro na podoben način, mu lahko sodniki takoj dosodijo tehnično napako.

Ugotovitev 2:

Igralec, ki vrača žogo v igro iz outa, mora žogo podati (ne sme je vročiti) soigralcu na igrišču. Vročanje žoge igralcu na igrišču pomeni kršenje namena vračanja žoge v igro.

Primer:

Igralec A4 vrača žogo v igro tako, da jo vroči igralcu A5, ki stoji na igrišču.

Tolmačenje:

Igralec A4 je naredil prekršek pri vračanju žoge v igro. Pri pravilnem vračanju žoge v igro mora žoga zapustiti roke izvajalca. Žoga bo dodeljena moštvu B, da jo vrne v igro z mesta prvotnega vračanja.

Ugotovitev 3:

Vračanje žoge v igro se bo v zadnjih dveh minutah četrte četrtine ali v zadnjih dveh minutah vsakega podaljška izvajalo v podaljšku sredinske črte nasproti zapisnikarske mize, če je bila minuta odmora odobrena moštvu, ki ima pravico do posesti žoge v svojem zadnjem polju. Igralec, ki vrača žogo v igro, lahko žogo poda soigralcu na katerikoli del igrišča.

Primer 1:

V zadnji minuti tekme igralec A4 vodi žogo v svojem zadnjem polju, ko mu igralec moštva B v podaljšku črte za proste mete izbije žogo v out.

- a) Minuta odmora je dodeljena moštvu B.
- b) Minuta odmora je dodeljena moštvu A.
- c) Minuta odmora je najprej dodeljena moštvu B in takoj zatem še moštvu A (ali obratno).

Od kje se bo nadaljevalo vračanje žoge v igro za moštvo A?

Tolmačenje:

V primeru a) se bo vračanje žoge v igro izvedlo v podaljšku črte za proste mete.

V primerih b) in c) se bo vračanje žoge v igro izvajalo v podaljšku sredinske črte nasproti zapisnikarske mize.

Primer 2:

V zadnji minuti tekme igralec A4 izvaja dva prosta meta. Med drugim prostim metom igralec A4 stopi na črto za proste mete, zato je dosojen prekršek. Moštvo B zahteva minuto odmora. Od kje bo moštvo B po končani minuti odmora vračalo žogo v igro?

Tolmačenje:

Igra se bo nadaljevala z vračanjem žoge v igro za moštvo B v podaljšku sredinske črte nasproti zapisnikarske mize.

Primer 3:

V zadnjih dveh minutah tekme igralec A4 že 6 sekund vodi žogo v svojem zadnjem polju, ko mu jo igralec moštva B izbije v out. Moštvo A je dosojena minuta odmora. Po končani minuti odmora se igra nadaljuje z vračanjem žoge v igro za moštvo A v podaljšku sredinske črte nasproti zapisnikarske mize.

- a) Koliko sekund je moštvo A še preostalo do konca obdobja 24 sekund?
- b) Če igralec A4 poda žogo v svoje zadnje polje, koliko sekund še preostane moštvo A, da žogo prenese v svoje sprednje polje?

Tolmačenje:

- a) Moštvo A ima na voljo še 18 sekund do izteka napada (pravilo 24 sekund).
- b) Moštvo A je na voljo novo obdobje 8 sekund, da prenese žogo v svoje sprednje polje.

Ugotovitev 4:

Poleg primerov, omenjenih v členu 17.2.3, lahko pride še do dodatnih situacij, pri katerih se vračanje žoge v igro izvede na sredini igrišča nasproti zapisnikarske mize:

- a) Igralec, ki vrača žogo v igro na sredini igrišča nasproti zapisnikarske mize, naredi prekršek in žoga je dodeljena nasprotnikom, da jo vrnejo v igro z mesta prvotnega vračanja.
- b) V primeru pretepa so izključeni člani obeh moštev, ni pa potrebno izvajanje kazni zaradi drugih napak. Ko je bila igra zaustavljena zaradi pretepa, je imelo eno izmed moštev žogo v posesti ali je bilo upravičeno do posesti žoge.

Tolmačenje:

V obeh zgoraj omenjenih primerih lahko igralec, ki vrača žogo v igro, poda žogo v prednje ali zadnje polje.

18./19.člen **Odobrena minuta odmora / Zamenjave**

Ugotovitev 1:

Minuta odmora se ne more zahtevati preden je ura za merjenje igralnega časa v četrtini ali podaljšku tekla ali po tem, ko se je četrtina ali podaljšek zaključil.

Zamenjava se ne more zahtevati preden je ura za merjenje igralnega časa v prvi četrtini tekla ali po tem, ko se je igralni čas za tekmo iztekel.

Zamenjava je dovoljena med intervali igre.

Primer 1:

Med sodniškim metom pred začetkom tekme, toda preden se je žoga pravilno dotaknil eden od skakalcev, je skakalec A5 naredil prekršek. Žoga bo dodeljena moštvu B, da jo vrne v igro iz outa. V tem trenutku eden od trenerjev zahteva zamenjavo ali minuto odmora.

Tolmačenje:

Zamenjava ali minuta odmora ne moreta biti odobreni, saj ura za merjenje igralnega časa še ni tekla.

Primer 2:

V istem trenutku, ko se je oglasil zvočni signal ure za merjenje igralnega časa, ki označuje konec četrtine ali podaljška, je bila dosojena osebna napaka nad igralcem A4. Igralcu A4 sta dodeljena dva prosta meta. V tem trenutku eden od trenerjev zahteva:

- a) Minuto odmora.
- b) Zamenjavo.

Tolmačenje:

- a) Minuta odmora ne more biti odobrena, saj je igralni čas v četrtini ali podaljšku potekel.
- b) Zamenjava je možna potem, ko sta bila prosta meta izvedena in se je začel interval igre za naslednjo četrtino ali podaljšek.

Ugotovitev 2:

Če se oglasi zvočni signal naprave za merjenje 24 sekund, medtem ko je žoga pri metu na koš v zraku, ta signal ne zaustavi ure za merjenje igralnega časa. To ne predstavlja priložnosti za zamenjavo. Je pa priložnost za minuto odmora, toda le za moštvo, ki je zadetek prejelo.

Primer:

Ob metu na koš je žoga v zraku, ko se oglasi zvočni signal ure za merjenje 24 sekund. Žoga pade skozi koš. V tem trenutku:

- a) Eno ali drugo moštvo zahteva zamenjavo.
- b) Eno ali drugo moštvo zahteva minuto odmora.

Tolmačenje:

- a) Zvočni signal naprave za merjenje 24 sekund se prezre, saj ne zaustavi ure za merjenje igralnega časa. Ura za merjenje igralnega časa se zaustavi le v zadnjih dveh minutah četrte četrtine ali v zadnjih dveh minutah vsakega podaljška. V takem primeru pa je zamenjava možna le za moštvo, ki je zadetek prejelo. Če moštvo, ki je zadetek prejelo, izvede zamenjavo, lahko tudi nasprotniki menjajo igralce, **ob tem pa lahko obe moštvi zahtevata minuto odmora.**
- b) To je priložnost za minuto odmora le za moštvo, ki je zadetek prejelo. Če je bila minuta odmora zahtevana, lahko tudi nasprotniki zahtevajo minuto odmora. Prav tako lahko obe moštvi menjata.

Ugotovitev 3:

Če je bila zahteva za zamenjavo ali minuto odmora (za kateregakoli igralca, vključno z izvajalcem prostega meta) dana po tem, ko je bila žoga (pri zadnjem ali edinem prostem metu) na voljo izvajalcu prostega meta, bo minuta odmora ali zamenjava odobrena kateremukoli moštvu, če:

- a) Je bil zadnji ali edini prosti met uspešen.
- b) Če zadnjemu ali edinemu prostemu metu sledi vračanje žoge v igro na sredini igrišča ali pa bo pa bo žoga zaradi kateregakoli drugega razloga po zadnjem ali edinem prostem metu ostala mrtva.

Primer 1:

Igralcu A4 sta dodeljena dva prosta meta. Moštvo A (ali moštvo B) zahteva minuto odmora ali zamenjavo:

- a) Preden je žoga na voljo izvajalcu prostega meta, igralcu A4.
- b) Po izvedenem prvem prostem metu.
- c) Po drugem ali zadnjem prostem metu (ki je bil uspešen), toda preden je žoga na voljo igralcu, da jo vrne v igro.
- d) Po drugem ali zadnjem prostem metu (ki je bil uspešen), toda potem, ko je žoga že na voljo igralcu, da jo vrne v igro.

Ali bo zahtevana minuta odmora ali zamenjava odobrena in če, kdaj?

Tolmačenje:

- a) Minuta odmora ali zamenjava je odobrena takoj, preden bo izveden prvi prosti met.
- b) Minuta odmora ali zamenjava je odobrena po zadnjem prostem metu, če je bil uspešen.
- c) Minuta odmora ali zamenjava je odobrena preden se začne vračanje žoge v igro.
- d) Minuta odmora ali zamenjava ni odobrena.

Primer 2:

Igralcu A4 sta dodeljena dva prosta meta. Po izvedenem prvem prostem metu, je moštvo A ali moštvo B zahtevalo minuto odmora ali zamenjavo. V kateri od naslednjih situacij bo minuta odmora ali zamenjava odobrena in če, kdaj?

Po izvedenem zadnjem prostem metu:

- a) Se žoga odbije od obroča in igra nadaljuje.
- b) Žoga pade v koš (prosti met je uspešen).
- c) Se žoga ne dotakne obroča.
- d) Igralec A4 stopi na črto za proste mete, zato je dosojen prekršek.
- e) Žoga ne pade v koš, toda igralec B4 stopi v raketo preden je žoga zapustila roke izvajalca prostega meta, zato je dosojen prekršek.

Tolmačenje:

- a) Minuta odmora ali zamenjava ni odobrena.
- b), c) in d) Minuta odmora ali zamenjava je odobrena takoj.
- e) Igralec A4 izvede dodaten prosti met in če je ta uspešen, bo minuta odmora ali zamenjava odobrena takoj.

Ugotovitev 4:

Če je minuta odmora zahtevana pred dosojeno napako kateremukoli moštvu, se minuta odmora začne odšteti šele, ko sodnik zaključi s signalizacijo napake zapisnikarski mizi. Če je dosojena napaka peta napaka igralca, signalizacija zajema tudi zamenjavo igralca s petimi osebnimi napakami.

Ko je postopek zamenjave končan, sodnik zapiska in pokaže znak za minuto odmora. Tedaj začne merjenje minute odmora.

Primer 1:

Trener moštva A je zahteval minuto odmora. Naslednja mrtva žoga je, ko igralec B4 naredi osebno napako. To je peta napaka igralca B4.

Tolmačenje:

Minuta odmora se začne odšteti šele, ko sodnik zaključi s signalizacijo napake zapisnikarski mizi in je namestnik igralca B4 stopil na igrišče.

Primer 2:

Trener moštva A je zahteval minuto odmora. Naslednja mrtva žoga je, ko igralec B4 naredi osebno napako. To je peta napaka igralca B4. Medtem ko sodnik komunicira z zapisnikarsko mizo, gredo igralci k svojim klopem in ne čakajo na znak sodnika za začetek minute odmora.

Tolmačenje:

Igralcem obeh moštev je dovoljeno, da gredo do klopi svojih moštev, takoj ko je bila ura za merjenje igralnega časa zaustavljena in so prepričani, da je bila zahtevana minuta odmora, čeprav uradno še ni bila odobrena.

Ugotovitev 5:

Če sodniki ugotovijo, da je na igrišču hkrati prisotnih več kot pet igralcev istega moštva, morajo napako takoj popraviti, razen če s tem ne postavijo nasprotnega moštva v podrejen položaj.

Ker se predpostavlja, da so sodniki in pomožni sodniki opravljali svoje delo pravilno, je eden od igralcev neupravičeno vstopil ali ostal na igrišču. Sodniki zato določijo enega igralca, ki mora takoj zapustiti igrišče, trenerju njegovega moštva pa prisoditi tehnično napako (zapiše se z B). Trener je odgovoren za pravilno izvajanje zamenjav ter da igralec po zamenjavi zapusti igrišče.

Primer:

Med igro je bilo ugotovljeno, da ima moštvo A na igrišču več kot pet igralcev.

- a) Ko je bilo to odkrito, je imelo moštvo B (ki je imelo na igrišču pet igralcev) žogo v posesti.
- b) Ko je bilo to odkrito, je imelo moštvo A (ki je imelo na igrišču več kot pet igralcev) žogo v posesti.

Tolmačenje:

- a) Igro je potrebno takoj prekiniti, razen če bi s tem moštvo B postavili v podrejeni položaj. Igralec, ki je neupravičeno vstopil (ali ostal) na igrišče(u), mora takoj zapustiti igrišče. Trenerju moštva B se prisodi tehnična napaka (zapiše se z B).
- b) Igro je potrebno takoj prekiniti. Igralec, ki je neupravičeno vstopil (ali ostal) na igrišče, mora takoj zapustiti igrišče. Trenerju moštva B se prisodi tehnična napaka (zapiše se z B).

Ugotovitev 6:

Moštvo A je nastopalo z več kot petimi igralci na igrišču. Igralec A5, ki je bil neupravičeno na igrišču, je dosegel zadetek iz igre ali pa mu je bila dosojena napaka. Vse dosežene točke obveljajo, prav tako pa tudi napaka, ki je bila dosojena igralcu/nad igralcem A5.

Primer:

Sodnik ugotovi, da je igralec A5 kot šesti igralec na igrišču za moštvo A.

- a) Igra se zaradi napake igralca A5 zaustavi.
- b) Igralec A5 doseže zadetek iz igre, nakar se igra zaustavi.
- c) Igra je zaustavljena po tem, ko je igralec B5 naredil osebno napako nad igralcem A5, ki je bil v fazi meta na koš.

Tolmačenje:

- a) Napaka igralca A5 šteje med napake igralca in se ustrezno kaznuje.
- b) Dosežen zadetek iz igre igralca A5 obvelja.
- c) Proste mete, ki so posledica osebne napake igralca B5, bo izvedel igralec, ki je bil ob napaki na igrišču. Določi ga trener moštva A.

Ugotovitev 7:

18. in 19.člen določata, kdaj se prične/konča možnost za zamenjavo ali minuto odmora. Trenerji morajo poznati omejitve pri zahtevah za zamenjavo ali minuto odmora. Zahtevo morajo posredovati pravočasno. Če zahteva za zamenjavo ali minuto odmora ni pravočasna (skladna z 18. in 19.členom), zamenjava ali minuta odmora ne bo takoj odobrena.

Primer 1:

Priložnost za zamenjavo ali minuto odmora se je ravno končala, ko je trener moštva A stekel do zapisnikarske mize in glasno zahteval zamenjavo ali minuto odmora. Zapisnikar je pomotoma sprožil zvočni signal. Sodnik je zapiskal in s tem prekinil tekmo.

Tolmačenje:

Ker je sodnik zapiskal, je žoga postala mrtva in ura za merjenje igralnega časa zaustavljena. To običajno predstavlja priložnost za zamenjavo ali minuto odmora. Ker pa je bila zahteva dana prepozno, zamenjava ali minuta odmora ne bo odobrena. Tekma se bo takoj nadaljevala.

Primer 2:

Prekršek pri igri na žogo ali prekršek pri igri na žogo nad obročem se zgodi:

- a) V zadnjih dveh minutah igre v četrti četrtini ali podaljšku.
- b) Med tekmo, razen v zadnjih dveh minutah igre v četrti četrtini ali podaljšku.

V trenutku, ko je do prekrška prišlo, namestniki obeh moštev čakajo pri zapisnikarski mizi na zamenjavo.

Tolmačenje:

V obeh primerih prekršek povzroči, da se ura za merjenje igralnega časa zaustavi in žoga postane mrtva. Dovoljena je zamenjava za obe moštvi.

24.člen Vodenje žoge

Ugotovitev:

Če igralec namerno vrže žogo v tablo (pri tem ne poskuša metati na koš) šteje, kot da je igralec vrgel žogo v tla. Če se nato isti igralec dotakne žoge preden se je le ta dotaknila (ali se jo je dotaknil) drugega igralca, velja, kot da je igralec vodil žogo.

Primer 1:

Igralec A4 še ni vodil žoge, ko jo vrže v tablo in nato ponovno ujame, preden se žoga dotakne drugega igralca.

Tolmačenje:

Ko je igralec A4 ujel žogo (žogo drži v svojih rokah), jo lahko vrže na koš ali poda, toda ne sme je voditi.

Primer 2:

Ko je končal vodenje žoge (ne glede na to ali nadaljuje z gibanjem ali stoji), igralec A4 vrže žogo v tablo in jo nato ponovno ujame, preden se žoga dotakne drugega igralca.

Tolmačenje:

Igralec A4 je naredil prekršek dvojnega vodenja žoge.

25.člen Korakanje z žogo

Ugotovitev:

Prekrška ni, če igralec, ki leži na tleh, pride do posesti žoge. Podobno tudi ni prekršek, če igralec, ki drži žigo, nenamerno pade na tla. Prav tako se lahko zgodi in je dovoljeno, da med gibanjem igralec pade na tla in drsi po tleh. Če pa se igralec, ki drži žogo, kotali ali poskuša vstati, je to prekršek.

Primer 1:

Igralec A4, medtem ko drži žogo, izgubi ravnotežje in pade na tla.

Tolmačenje:

Nenameren padec igralca A4 na tla ni prekršek.

Primer 2:

Igralec A4 pride do posesti žoge, medtem ko leži na tleh. Igralec A4 nato:

- a) Poda žogo soigralcu A5.
- b) Prične z vodenjem žoge, medtem ko še vedno leži na tleh.
- c) Poskuša vstati, medtem ko še vedno drži žogo.

Tolmačenje:

V primerih a in b je akcija igralca A4 dovoljena.

V primeru c je prišlo do prekrška korakov.

Primer 3:

Medtem ko igralec A4 drži žogo, pade na tla. Preden se igralec A4 dokončno zaustavi, drsi po tleh.

Tolmačenje:

Nenamerno drsenje igralca A4 po tleh ni prekršek. Če se sedaj igralec A4 zakotali ali poskuša vstati, pride do prekrška korakov.

28.člen Osem sekund

Ugotovitev 1:

Uporaba tega pravila se nanaša izključno na štetje osmih sekund, ki ga izvaja sodnik. V primeru kakršnihkoli neskladnosti med odštevanjem sekund sodnika in sekund, prikazanih na napravi za merjenje 24 sekund, obvelja odločitev sodnika.

Primer:

Igralec A4 vodi žogo v zadnjem polju moštva A, ko sodnik dosodi prekršek osmih sekund. Številke na napravi za merjenje 24 sekund kažejo, da je preteklo šele sedem sekund.

Tolmačenje:

Odločitev sodnika je pravilna. Le sodnik lahko odloči, kdaj je preteklo osem sekund.

Ugotovitev 2:

Štetje osmih sekund je prekinjeno zaradi situacije s sodniškim metom. Če bo do vračanja žoge v igro zaradi izmenične posesti upravičeno isto moštvo, ki je imelo žogo že prej v posesti, bo imelo to moštvo na voljo le še preostanek časa osmih sekund, da prenese žogo v napadalno polovico.

Primer:

Moštvo A je imelo pet sekund žogo v posesti v svojem zadnjem polju, ko je bila dosojena držana žoga. Sodniki določijo, da je zaradi pravila izmenične posesti moštvo A upravičeno do vračanja žoge v igro.

Tolmačenje:

Moštvo A ima na voljo le še tri sekunde, da prenese žogo v svoje prednje polje.

Ugotovitev 3:

Med vodenjem iz zadnjega v prednje polje je žoga prenesena v prednje polje takrat, ko sta obe nogi igralca, ki vodi žogo, in žoga v kontaktu s prednjim poljem. To za igralca velja le dokler vodi žogo.

Primer 1:

Igralec A1 (ki ne vodi žoge) stoji na igrišču tako, da ima med nogami sredinsko črto. Nato prejme podajo od igralca A2, ki stoji v zadnjem polju. Igralec A1 nato poda žogo nazaj igralcu A2, ki še vedno stoji v zadnjem polju.

Tolmačenje:

To je prekršek igralca A2, saj igralec A1 ni vodil žoge. 28.1.3 člen, točka 3 velja samo za igralca, ki vodi žogo.

Primer 2:

Igralec A2 vodi žogo iz zadnjega polja in zaključi vodenje tako, da drži žogo in ima med nogami srednjo črto. Nato igralec A2 poda žogo igralcu A1, ki ima prav tako sredinsko črto med nogami.

Tolmačenje:

Vodenje žoge se konča, ko se igralec žoge dotakne z obema rokama hkrati ali ko dovoli, da mu žoga zastane v eni ali obeh rokah. Torej je igralec A2 končal z vodenjem. Kakršnakoli podaja igralca A2 igralcu A1, ki ima sredinsko črto med nogami ali podaja soigralcu, ki je v zadnjem polju, je prekršek.

Primer 3:

Igralec A2 vodi žogo iz svojega zadnjega polja in ima eno nogo (toda ne obeh) že v prednjem polju. Igralec A2 nato poda žogo igralcu A1, ki ima sredinsko črto med nogami. Igralec A1 nato nadaljuje z vodenjem žoge v svojem zadnjem polju.

Tolmačenje:

To je prekršek igralca A1. Igralec A2, ki je prvotno vodil žogo, še ni povzročil, da bi žoga prešla v prednje polje. Toda žoga preide v prednje polje, ko se dotakne igralca A1, katerega del telesa je v stiku s prednjim poljem. Igralcu A1 ni dovoljeno, da potem vrne žogo v svoje zadnje polje.

Primer 4:

Igralec A4 prenaša žogo iz svojega zadnjega polja, ko se v svojem gibanju naprej zaustavi, toda ne preneha z vodenjem žoge in ima:

- a) Sredinsko črto med nogami.
- b) Obe nogi se dotikata prednjega polja, žogo pa vodi v zadnjem polju.
- c) Obe nogi se dotikata zadnjega polja, žogo pa vodi v prednjem polju.

Tolmačenje:

V primerih a), b) in c) je igralec A4, ki vodi žogo, v zadnjem polju, dokler nista obe nogi in žoga v kontaktu s prednjim poljem. V vseh treh primerih je potrebno nadaljevanje štetja osmih sekund.

Primer 5:

Igralec A4 vodi žogo iz svojega zadnjega polja vzdolž sredinske črte tako, da ima obe nogi v prednjem polju, žogo pa vodi v zadnjem polju. Igralec A4 nato nadaljuje z vodenjem žoge tako, da se z nogama vrne v svoje zadnje polje.

Tolmačenje:

Igralec A4, ki vodi žogo, je v zadnjem polju, dokler nista obe nogi in žoga v kontaktu s prednjim poljem. Štetje osmih sekund se nadaljuje.

29.člen Štiriindvajset sekund

Ugotovitev 1:

Pogosto se zgodi, da moštvo uspe metati na koš pravočasno in se zvočni signal naprave za merjenje 24 sekund oglasi medtem ko je žoga po metu v zraku. Če se žoga dotakne obroča ali pade skozenj, prekrška ni in morebitni zadetek velja. Do prekrška pride, če se žoga po zvočnem signalu naprave za merjenje 24 sekund ne dotakne obroča (ne glede na to, če se je dotaknila table). Igra se lahko nadaljuje brez prekinitve, če žogo osvoji moštvo, ki ni metalo na koš. V primeru prekrška pa je žoga dodeljena nasprotnikom, da jo vrnejo v igro z najbližjega mesta, kjer je bila igra prekinjena (toda ne za tablo).

Primer 1:

Žoga je pri metu na koš igralca A5 v zraku, ko se oglasi zvočni signal naprave za merjenje 24 sekund. Žoga se dotakne table in pade na tla, kjer se jo najprej dotakne igralec B6, nato igralec A6 in jo končno osvoji igralec B7.

Tolmačenje:

To je prekršek 24 sekund, ker je žoga zgrešila obroč, nato pa moštvo B ni takoj in nedvoumno prišlo do posesti žoge.

Primer 2:

Pri metu na koš igralca A5 se žoga dotakne table, toda zgreši obroč. Pri skoku za žogo se žoge najprej dotakne igralec B5, nakar pride do posesti žoge igralec A5. V tem trenutku se oglasi zvočni signal naprave za merjenje 24 sekund.

Tolmačenje:

To je prekršek 24 sekund. Naprava za merjenje 24 sekund nadaljuje z odštevanjem, če žoga ob metu na koš ne zadane obroča in če pride do posesti žoge ponovno igralec moštva A.

Primer 3:

Ob izteku 24 sekund meče igralec A4 na koš. Igralec B4 pravilno blokira igralca A4, nakar se oglasi zvočni signal naprave za merjenje 24 sekund. Po zvočnem signalu naredi igralec B4 napako nad igralcem A4.

Tolmačenje:

To je prekršek 24 sekund. Napaka igralca B4 se prezre, razen če je ta napaka tehnična, nešportna ali izključujoča.

Primer 4:

Žoga je pri metu na koš igralca A4 v zraku, ko se oglasi zvočni signal naprave za merjenje 24 sekund. Žoga zgreši obroč, nakar je dosojena držana žoga med igralcema A5 in B5.

Tolmačenje:

To je prekršek 24 sekund. Moštvo B ob skoku za žogo ni takoj prišlo do očitne posesti žoge.

Ugotovitev 2:

Če bo do vračanja žoge v igro zaradi izmenične posesti upravičeno isto moštvo, ki je imelo že prej žogo v posesti, bo to moštvo imelo na voljo le še preostanek časa 24 sekund.

Primer 1:

Moštvo A je do konca napada preostalo še deset sekund, ko je bila dosojena držana žoga. Vračanje žoge v igro zaradi izmenične posesti je na voljo za:

- a) Moštvo A.
- b) Moštvo B.

Tolmačenje:

- a) Moštvo A bo imelo na voljo še deset sekund do izteka napada.
- b) Moštvo B bo imelo na voljo novo obdobje 24 sekund.

Primer 2:

Moštvo A je do konca napada preostalo le še deset sekund, ko je žoga padla z igrišča. Sodniki se ne morejo uskladiti, kateri od igralcev A4 in B4 je bil zadnji, ki se je dotaknil žoge, preden je padla z igrišča. Vračanje žoge v igro zaradi izmenične posesti je na voljo za:

- a) Moštvo A.
- b) Moštvo B.

Tolmačenje:

- a) Moštvo A bo imelo na voljo še deset sekund do izteka napada.
- b) Moštvo B bo imelo na voljo novo obdobje 24 sekund.

30.člen Prekršek vrnitve žoge v zadnje polje

Ugotovitev:

Dokler je igralec po skoku v zraku, ohrani enak položaj, kot ga je imel, kjer se je zadnjič dotaknil tal, preden je skočil v zrak. Uporaba tega principa je včasih pripeljala do nepoštene situacije.

Ko igralec, ki je v zraku:

- a) skoči iz svojega prednjega polja,
- b) pride do posesti žoge, medtem ko je še vedno v zraku in je torej prvi igralec svojega **moštva, ki je prišel do posesti žoge** in
- c) nato doskoči v svoje zadnje polje. Igralec se ne more izogniti prekršku vrnitve žoge v zadnje polje.

Da bi izključili to nepošteno situacijo, je bila sprejeta izjema pri členu 30, ki pravi, da kadar igralec v zraku pride do nove posesti žoge moštva, se njegova pozicija na igrišču določi šele, ko igralec z obema nogama doskoči na tla.

Primer 1:

Igralec A4, ki je v svojem zadnjem polju, poskuša podati soigralcu A5, ki stoji v prednjem polju. Igralec B3, ki stoji v svojem prednjem polju (v zadnjem polju moštva A), skoči in v zraku prestreže podajo, nakar doskoči

- a) Z obema nogama v svoje zadnje polje,
- b) Tako, da ima sredinsko črto med nogami.

Tolmačenje:

Brez prekrška. Ko je igralec B3 prišel do prve posesti žoge moštva, medtem ko je bil še v zraku, njegova pozicija glede na prednje/zadnje polje še ni bila določena, dokler z obema nogama ni doskočil na tla. V obeh primerih je igralec B3 pravilno doskočil v svoje zadnje polje.

Primer 2:

Ob sodniškem metu na začetku tekme je bila žoga pravilno odbita, ko igralec A5 (ki ni skakal za žogo) skoči iz svojega prednjega polja, pride v zraku do posesti žoge in doskoči:

- a) Z obema nogama v svoje zadnje polje,
- b) Tako, da ima sredinsko črto med nogami.

Tolmačenje:

Brez prekrška. Moštvo A je prišlo do posesti žoge, ko je igralec A5 prišel v zraku do posesti žoge. V obeh primerih je igralec A5 pravilno doskočil v svoje zadnje polje.

Primer 3:

Igralec A4, ki stoji v svojem prednjem polju, vrača žogo v igro tako, da jo poskuša podati soigralcu A3. Igralec A3 skoči v zrak, pride do posesti žoge in doskoči:

- a) Z obema nogama v svoje zadnje polje,
- b) Tako, da ima sredinsko črto med nogami.

Tolmačenje:

Moštvo A je imelo žogo v posesti v svojem prednjem polju že preden je igralec A3 v zraku prišel do posesti žoge. V obeh primerih je prišlo do prekrška vrnitve žoge v zadnje polje.

31.člen Prekršek pri igri na žogo nad obročem in prekršek pri igri na žogo

Ugotovitev 1:

Do prekrška pri igri na žogo pride, ko je pri metu na koš ali prostem metu žoga nad ravniyo obroča in seže igralec skozi koš od spodaj ter se dotakne žoge.

Primer:

Preden se, ob zadnjem ali edinem prostem metu igralca A4, žoga dotakne obroča, seže igralec B4 skozi koš in se dotakne žoge.

Tolmačenje:

Igralec B4 je naredil prekršek. Moštvu A je priznana ena točka, igralcu B4 pa se prisodi tehnična napaka.

Ugotovitev 2:

Do prekrška pri igri na žogo pride, ko je pri skoku ali podaji žoga nad ravniyo obroča in igralec seže skozi koš od spodaj ter se dotakne žoge.

Primer:

Ob podaji je žoga nad ravniyo obroča, ko igralec A4 seže skozi koš od spodaj ter se dotakne žoge.

Tolmačenje:

Prišlo je do prekrška pri igri na žogo. **Moštvu B bosta priznani dve ali tri točke.**

Ugotovitev 3:

Potem ko se žoga po zadnjem ali edinem prostem metu dotakne obroča in se je nato (preden pade v koš) dotakne katerikoli igralec, bo met spremenil svoj status in bo dosežen koš štel dve točki.

Primer:

Ob zadnjem ali edinem prostem metu igralca A4 se žoga odbija po obroču, ko jo poskuša igralec B5 odbiti stran, toda žoga ob tem pade v koš.

Tolmačenje:

Ker je bil dotik žoge pravilen, je poskus meta na koš iz prostega meta spremenil svoj status. Moštvu A sta priznani dve točki.

Ugotovitev 4:

Če se igralec ob poskusu meta na koš dotakne žoge, ko je ta v dvigajočem delu krivulje, veljajo vse omejitve pri igri na žogo nad obročem in igri na žogo.

Primer:

Ob metu na koš igralca A4 je žoga v zraku, ko se je v dvigajočem delu dotakne igralec B5 (ali A5). V padajočem delu proti košu se jo dotakne:

- a) Igralec B6.
- b) Igralec A6.

Tolmačenje:

Dotik žoge igralca B5 (ali A5) v dvigajočem delu je pravilen in ne spremeni statusa meta na koš. Toda dotik žoge v padajočem delu igralca A6 ali B6 je prekršek.

- a) Žoga bo na voljo moštvu B, da jo vrnejo v igro blizu mesta, kjer se je zgodil prekršek igralca A6.
- b) Moštvu A bosta priznani dve ali tri točke.

Ugotovitev 5:

Ob metu na koš obrambni igralec povzroči tresenje table ali obroča tako močno, da je to po mnenju sodnika žogi preprečilo pasti skozi koš. To je prekršek pri igri na žogo.

Primer:

Blizu konca tekme igralec A4 izvede poskus meta na koš iz polja za tri točke. Medtem, ko je žoga v zraku, se oglasi zvočni signal naprave, ki označuje konec igralnega časa. Po signalu povzroči igralec B4 tresenje table ali obroča tako močno, da je to po mnenju sodnika žogi preprečilo pasti skozi koš.

Tolmačenje:

Čeprav se je oglasil zvočni signal, ki označuje konec igralnega časa, žoga še naprej ostaja živa. Zato je prišlo do prekrška pri igri na žogo. Moštvu A so priznane tri točke.

Ugotovitev 6:

Do prekrška pri igri na žogo pride, ko se obrambni ali napadalni igralec dotakne koša ali table, medtem ko se žoga po metu na koš dotika obroča in ima še vedno možnost, da pade v koš.

Primer:

Po metu na koš igralca A4, se je žoga odbila od obroča in nato zopet padla na obroč. Žoga se še vedno dotika obroča, ko se igralec B4 dotakne koša ali table. Ali je prišlo do prekrška pri igri na žogo?

Tolmačenje:

Da. Omejitve prekrška pri igri na žogo veljajo dokler ima žoga možnost, da pade skozi koš.

35.člen Obojestranska napaka

Ugotovitev:

Kadar pride do nasprotnih odločitev sodnikov ali se zgodi kršitev pravil približno ob istem času, velja, da če ena odločitev razveljavi dosežen zadetek, ta odločitev obvelja in točke niso priznane.

Primer:

Ob metu na koš pride do fizičnega kontakta med igralcema A4 in B4. Žoga pade skozi koš. Vodilni sodnik dosodi igralcu A4 osebno napako v napadu (torej doseženi zadetek ne bi smel veljati). Spremljajoči sodnik pa dosodi osebno napako igralcu B4 (torej bi zadetek moral veljati).

Tolmačenje:

To je obojestranska napaka in zato zadetek ne velja. Igra se nadaljuje z vračanjem žoge v igro za moštvo A v podaljšku črte za proste mete.

Moštvo A ima do izteka napada na razpolago le še preostanek časa 24 sekund.

36.člen Nešportna napaka

Ugotovitev:

Žoga je še v rokah sodnika, ki jo bo vročil igralcu A5, da jo vrne v igro, ali pa je že na voljo igralcu A5, ki jo bo vrnil v igro, ko obrambni igralec na igrišču naredi napako nad igralcem moštva A na igrišču. Taka napaka šteje kot nešportna.

Primer 1:

Igralec A4 drži v svojih rokah žogo ali jo ima na voljo, da jo vrne v igro, ko igralec B5 povzroči kontakt z igralcem A5, ki ga sodniki ocenijo kot napako.

Tolmačenje:

Igralec B5 očitno ni imel namena igrati na žogo, saj je poskušal pridobiti prednost na nešporten način s tem, ko ni dovolil, da bi ura za merjenje igralnega časa ponovno tekla. Dosoditi je potrebno nešportno napako brez kakršnegakoli predhodnega opozorila.

Primer 2:

Žoga je pri vračanju v igro že zapustila roke igralca A4, ko je igralec B5 povzročil kontakt z igralcem A5, ki so ga sodniki ocenili kot napako.

Tolmačenje:

Dosoditi je potrebno normalno osebno napako, razen če sodniki ocenijo, da je kontakt igralca B5 potrebno kaznovati z nešportno ali izključujočo napako.

38.člen Tehnična napaka

Ugotovitev 1:

Kadar sodnik opozori igralca zaradi neprimernega obnašanja ali nedovoljene akcije, ki bi v ponovljenem primeru lahko privedla do tehnične napake, mora sodnik obenem obvestiti tudi trenerja njegovega moštva. To opozorilo velja do konca tekme za vse igralce tega moštva, ki bi naredili podobno akcijo. Sodnik lahko izreče opozorilo le ko je žoga mrtva in ura za merjenje igralnega časa zaustavljena.

Primer:

Igralcu moštva A je bilo izrečeno opozorilo zaradi:

- a) Oviranja vračanja žoge v igro.
- b) Mahanja z rokami pred obrazom igralca, ki meče na koš.
- c) Nešportnega obnašanja.
- d) Katerekoli druge akcije, zaradi katere bi lahko bila v ponovljenem primeru dosojena tehnična napaka.

Tolmačenje:

Z opozorilom mora biti seznanjen tudi trener moštva A. To opozorilo velja do konca tekme za vse igralce tega moštva, ki bi naredili podobno akcijo.

Ugotovitev 2:

Če je v intervalu igre dosojena tehnična napaka igralcu, ki je upravičen do igranja in ki je hkrati tudi trener, bo ta tehnična napaka vpisana kot napaka igralca, prav tako pa bo vpisana med napake moštva v naslednji četrtini ali podaljšku.

Primer:

Igralec A4 deluje tudi kot trener moštva A. Igralcu A4 je bila dosojena tehnična napaka zaradi:

- a) Obešanja za obroč ob ogrevanju pred tekmo ali ob polčasu.
- b) Nešportnega obnašanja v intervalu igre.

Tolmačenje:

V obeh primerih se igralcu A4 dosodi tehnična napaka kot napaka igralca. Napaka šteje med napake moštva v naslednji četrtini ali podaljšku, prav tako pa šteje kot ena izmed petih napak, ki jih lahko igralec naredi, preden mora zapustiti igrišče.

Ugotovitev 3:

Nasprotniki igralca, ki meče na koš, ne smejo metalca dekoncentrirati z mahanjem z rokami pred njegovim obrazom, z glasnim vzklikanjem, glasnim cepetanjem ali ploskanjem blizu igralca. Tako obnašanje lahko privede do tehnične napake, če je bil metalec zaradi tega v podrejenem položaju, ali vsaj do opozorila, če metalec ni bil v podrejenem položaju.

Primer:

Igralec A4 je pri metu na koš, ko ga igralec B4 poskuša dekoncentrirati z glasnim vzklikanjem ali glasnim cepetanjem. Met na koš je bil:

- a) Uspešen.
- b) Neuspešen.

Tolmačenje:

- a) Igralca B4 je treba opozoriti, o tem pa je potrebno obvestiti tudi trenerja moštva B. Opozorilo za tako obnašanje velja do konca tekme za vse igralce moštva B.
- b) Igralcu B4 je potrebno dosoditi tehnično napako.

Ugotovitev 4:

Če je igralec, ki mu je bila dosojena peta napaka in je bil o tem obveščen, ponovno vstopil v igro, mora sodnik takoj zaustaviti igro, pod pogojem, da nasprotnikov ne postavi v podrejeni položaj.

Primer:

Igralec B4 je bil obveščen o tem, da mu je bila dosojena peta napaka. Kasneje igralec B4 vstopi v igro kot namestnik. To je odkrito:

- a) Preden je žoga postala živa za nadaljevanje tekme.
- b) Potem ko je žoga že postala živa in je v posesti moštva A.
- c) Potem ko je žoga že postala živa in je v posesti moštva B.
- d) Potem ko je žoga postala ponovno mrtva.

Tolmačenje:

- a) Igralec B4 mora tako zapustiti igrišče. Trenerju moštva B se dosodi tehnična napaka (zapiše se kot B).
- b) Tekmo je potrebno takoj zaustaviti, razen če bi s tem moštvo A postavili v podrejeni položaj. Igralec B4 mora takoj zapustiti igrišče. Trenerju moštva B se dosodi tehnična napaka (zapiše se kot B).
- c) in d) Tekmo je potrebno takoj zaustaviti. Igralec B4 mora tako zapustiti igrišče. Trenerju moštva B se dosodi tehnična napaka (zapiše se kot B).

Ugotovitev 5:

Igralec je bil obveščen, da mu je bila dosojena peta napaka. Kasneje ta igralec ponovno vstopi v igro in preden je ugotovljena njegova neupravičena prisotnost na igrišču, ta igralec doseže zadetek iz igre, naredi napako ali je storjena napaka nad njim. V tem primeru dosežen zadetek obvelja oz. se storjena napaka šteje kot napaka igralca.

Primer:

Igralec B4 je bil obveščen o tem, da mu je bila dosojena peta napaka in da ni več upravičen do igranja. Kasneje igralec B4 vstopi v igro kot namestnik. To je odkrito, ko:

- a) Igralec B4 doseže zadetek iz igre.
- b) Igralec B4 naredi napako.
- c) Igralec A4 naredi osebno napako nad igralcem B4 (to je peta napaka moštva A).

Tolmačenje:

- a) Dosežen zadetek igralca B4 obvelja.
- b) Napaka igralca B4 šteje kot napaka igralca.
- c) Namestnik igralca B4 bo izvedel pripadajoča prosta meta.

Ko se zaključijo vsa dejanja, povezana s primeri a), b) in c), se izvede kazen za tehnično napako trenerju moštva B (zapiše se kot B).

Ugotovitev 6:

Če igralec, ki mu je bila dosojena peta (5) napaka in o tem ni bil obveščen, ostane na igrišču in nadaljuje z igro ali če kasneje ponovno vstopi v igro, lahko sodnik takoj, ko to ugotovi, ustavi igro, pod pogojem, da nasprotnega moštva ne postavi v podrejeni položaj.

Igralec s petimi napakami se ne kaznuje. Če tak igralec doseže zadetek iz igre, naredi napako ali je storjena napaka nad njim, ta doseženi zadetek obvelja oz. se storjena napaka šteje kot napaka igralca.

Primer 1:

Igralec A10 zahteva zamenjavo igralca A4. Ob naslednji mrtvi žogi, ki je posledica osebne napake igralca A4, se izvede zamenjava med igralcema A10 in A4. Sodniki pomotoma ne opozorijo igralca A4, da je storil peto napako. Igralec A4 kasneje ponovno vstopi na igrišče kot namestnik. Neupravičena prisotnost igralca A4 na igrišču je odkrita potem:

- a) Ko je ura za merjenje igralnega časa že stekla in je igralec A4 prisoten na igrišču.
- b) Ko je igralec A4 dosegel zadetek iz igre.
- c) Ko je igralec A4 naredil osebno napako nad igralcem B4.
- d) Ko je igralec B4 naredil osebno napako nad igralcem A4, ki je metal na koš. Zadetek ni bil dosežen.

Tolmačenje:

- a) Tekma mora biti takoj zaustavljena, ob tem pa moštvo B ne sme biti postavljeno v podrejeni položaj. Igralec A4 mora takoj zapustiti igrišče in ga je potrebno zamenjati. Zaradi neupravičenega vstopa na igrišče igralec A4 ne sme biti kaznovan.
- b) Doseženi zadetek igralca A4 obvelja.
- c) Napaka igralca A4 šteje kot napaka igralca in se ustrezno kaznuje.
- d) Napaka igralca B4 šteje kot napaka nad igralcem. Namestnik igralca A4 bo izvedel dva ali tri pripadajoče proste mete.

Primer 2:

10 minut pred začetkom tekme je bila igralcu A4 dosojena tehnična napaka. Pred začetkom tekme izvede igralec B4 dva prosta meta. Tekma se začne s sodniškim metom, toda igralec B4 ni v začetni peterki moštva B. Ali je to dovoljeno?

Tolmačenje:

Ne. Proste mete mora izvesti eden izmed igralcev, ki so bili določeni v začetno peterko moštva. Zamenjave niso dovoljene preden ura za merjenje igralnega časa ni tekla.

Ugotovitev 7:

Kadar igralec pade na tla, da bi simuliral napako in pridobil neupravičeno prednost z namenom, da se osebna napaka dosodi nasprotniku ali da s tem poskuša pri gledalcih ustvariti nešportno vzdušje proti sodnikom, je potrebno tako obnašanje obravnavati kot nešportno.

Primer:

Igralec A4 vodi žogo proti košu, ko obrambni igralec B4 pade nazaj na tla, čeprav sploh ni prišlo do kontakta med igralcema ali je bil kontakt le neznamen glede na reakcijo obrambnega igralca. Igralcem moštva B je bilo preko trenerja moštva B že dano opozorilo za podobno obnašanje.

Tolmačenje:

Tako obnašanje je očitno nešportno in otežuje normalen potek tekme. V takih primerih je potrebno dosoditi tehnično napako.

Ugotovitev 8:

Pretirano opletanje s komolci lahko povzroči resno poškodbo posebej ob skoku za odbito žogo ali tesnem pokrivanju igralca. Če v takem primeru pride do kontakta, je potrebno dosoditi osebno napako. **Če do kontakta ne pride, se lahko dosodi tehnična napaka.**

Primer:

Igralec A4 je pri skoku za odbito žogo prišel do posesti žoge in je doskočil na tla. Takoj ga tesno pokrije igralec B4. Ne da bi prišlo do kontakta z igralcem B4, začne igralec A4 pretirano opletati s komolci z namenom, da bi prestrašil igralca B4 ali da bi si pridobil dovolj prostora za pivotiranje, podajo ali vodenje žoge.

Tolmačenje:

Akcija igralca A4 ni v skladu z namenom in duhom pravil. Igralcu A4 se lahko dosodi tehnična napaka.

39.člen Pretep

Ugotovitev:

Če je bila igra zaustavljena zaradi pretepa ali nevarnosti izbruha pretepa, bo v nadaljevanju tekme imelo žogo na voljo moštvo, ki jo je imelo v posesti tudi pred prekinitvijo. Toda moštvo bo imelo do konca napada na razpolago le še preostanek časa 24 sekund.

Primer:

Moštvo A je imelo žogo v posesti že 20 sekund, ko je prišlo do situacije, ki lahko pripelje do pretepa. Sodniki izključijo igralce obeh moštev, ker so zapustili prostor pred klopjo moštva. Igra se nadaljuje z vračanjem žoge v igro moštva A.

Tolmačenje:

Moštvo A, ki je imelo žogo v posesti, preden je prišlo do pretepa, bo imelo na voljo žogo, da jo vrne v igro na sredini igrišča nasproti zapisnikarske mize. Toda do konca napada bodo moštvu A preostale le še štiri sekunde.

42.člen Posebni primeri

Ugotovitev 1:

V posebnih primerih, ko so bile napake storjene v istem obdobju, ko je bila ura za merjenje igralnega časa zaradi prejšnje napake ali prekrška že ustavljena, morajo biti sodniki posebej pozorni na vrstni red, v katerem so se prekrški ali napake zgodile. To je pomembno zato, da se lahko ugotovi, katere kazni je možno izničiti in katere ne.

Primer:

Igralec A4 izvede met na koš iz igre. Medtem, ko je žoga v zraku, se oglasi zvočni signal naprave za merjenje 24 sekund. Po zvočnem signalu naprave za merjenje 24 sekund in medtem, ko je igralec A4 še vedno v zraku, je igralcu B4 prisojena nešportna napaka nad igralcem A4 in:

- a) Žoga zgreši obroč.
- b) Žoga se dotakne obroča, toda ne pade skozi koš.
- c) Žoga pade skozi koš.

Tolmačenje:

V vseh treh primerih ne smemo prezreti nešportne napake igralca B4.

- a) Nad igralcem A4, ki je bil v fazi meta na koš, je bila storjena osebna napaka s strani igralca B4. **Prekršek 24 sekund moštva A se prezre, ker se je zgodil po nešportni napaki. Igralec A4 izvede dva ali tri proste mete, ki jim sledi še posest žoge moštva A** na sredini igrišča nasproti zapisnikarske mize.
- b) Do prekrška 24 sekund ni prišlo. Izvedeta se dva ali trije prosti meti, ki jim sledi še posest žoge na sredini igrišča nasproti zapisnikarske mize.
- c) Do prekrška 24 sekund ni prišlo. Igralcu A4 se priznata dve ali tri točke, ki jim sledi še dodatni prosti met za igralca A4. Moštvo A je nato upravičeno do posesti žoge na sredini igrišča nasproti zapisnikarske mize.

Ugotovitev 2:

Če je med prostimi meti dosojena obojestranska napaka ali če so dosojene napake, katerih kazni so enake, se napake zabeležijo, toda kazni zanje se ne izvedejo.

Primer 1:

Igralcu A4 sta na voljo dva prosta meta. Po izvedenem prvem prostem metu je bila dosojena obojestranska napaka igralcema A5 in B5.

Tolmačenje:

Napaki igralcev A5 in B5 se vpišeta, nato igralec A4 izvede še prestali prosti met, po katerem se igra nadaljuje kot po vsakem zadnjem ali edinem prostem metu.

Primer 2:

Igralcu A4 sta na voljo dva prosta meta. Po izvedenem prvem prostem metu sta bili dosojeni tehnični napaki igralcema A5 in B5.

Tolmačenje:

Tehnični napaki igralcev A5 in B5 se vpišeta, nato igralec A4 izvede še prestali prosti met, po katerem se igra nadaljuje kot po vsakem zadnjem ali edinem prostem metu.

Primer 3:

Igralcu A4 sta na voljo dva prosta meta. Oba izvedena prosta meta sta bila uspešna. Preden postane žoga po zadnjem prostem metu ponovno živa:

- a) Je dosojena obojestranska napaka igralcema A5 in B5.
- b) Je dosojena tehnična napaka igralcema A5 in B5.

Tolmačenje:

V obeh primerih se napaki igralcev A5 in B5 vpišeta, nakar se igra nadaljuje z vračanjem žoge v igro na čelni črti kot po vsakem uspešnem zadnjem ali edinem prostem metu.

Ugotovitev 3:

V primeru obojestranske napake se igra nadaljuje z vračanjem žoge v igro za moštvo, ki je imelo žogo v posesti ali je bilo upravičeno do posesti žoge, ko je bila napaka dosojena.

V posebnih primerih, ko po izničenju kazni za enake napake za izvedbo ni preostala nobena kazen, se igra nadaljuje z vračanjem žoge v igro za moštvo, ki je imelo žogo v posesti ali je bilo upravičeno do posesti žoge, ko je bila dosojena prva kršitev.

V primeru, da nobeno moštvo ni imelo žoge v posesti, niti ni bilo upravičeno do posesti žoge, ko se je zgodila prva kršitev, se igra nadaljuje v skladu s pravilom izmenične posesti.

Primer:

V intervalu igre med prvo in drugo četrtino je bila dosojena:

- a) Obojestranska napaka igralcema A5 in B5, ki sta udarila drug drugega in sta bila zato izključena.
- b) Tehnična napaka trenerju moštva A in nato trenerju moštva B.

Puščica izmenične posesti kaže v smer:

- a) Moštva A.
- b) Moštva B.

Kako se bo tekma nadaljevala v drugi četrtini?

Tolmačenje:

- a) Igra se nadaljuje z vračanjem žoge v igro moštva A **na sredini igrišča nasproti zapisnikarske mize**. V trenutku, ko se žoga dotakne igralca na igrišču, se puščica izmenične posesti obrne v smer moštva B.
- b) Enak postopek kot v primeru a, le da vračanje žoge v igro izvaja moštvo B.

44.člen Napaka, ki jo je mogoče popraviti

Ugotovitev 1:

Da bi bilo napako mogoče popraviti, jo morajo sodniki, pomožni sodniki ali tehnični komisar, če je prisoten, ugotoviti preden žoga postane živa po prvi mrtvi žogi, potem ko je ura za merjenje igralnega časa po napaki tekla. To je:

Napaka se zgodi	Vse napake se zgodijo, ko je žoga mrtva
Žoga je živa	Napako je mogoče popraviti.
Ura za merjenje igralnega časa se sproži ali teče naprej	Napako je mogoče popraviti.
Žoga je mrtva	Napako je mogoče popraviti.
Žoga je živa	Napake ni več mogoče popraviti.

Primer:

Preden je moštvo izpolnilo bonus, je igralec B4 naredil osebno napako nad igralcem A4. Sodniki pomotoma dodelijo igralcu A4 dva prosta meta. Po uspešnem zadnjem prostem metu se igra nadaljuje in ura za merjenje igralnega časa teče. Igralec B5 sprejme žogo in iz prodora doseže zadetek. Napaka je ugotovljena:

- Predn je žoga na voljo igralcu moštva A, da jo s čelne črte vrne v igro.
- Potem ko je žoga na voljo igralcu moštva A, da jo s čelne črte vrne v igro.

Tolmačenje:

Zadetek igralca B5 velja.

- Napako je še mogoče popraviti, zato se dosežena zadetka iz prostih metov razveljavi, moštvo A pa bo imelo na voljo žogo, da jo iz čelne črte vrne v igro (tam, kjer je bila igra zaradi popravljanja napake prekinjena).
- Napake ni več mogoče popraviti in igra se nadaljuje.

Ugotovitev 2:

Če je proste mete izvedel napačen igralec, se prosti meti razveljavijo, žoga pa dodeli nasprotnemu moštvu, da jo vrne v igro v višini podaljška črte za proste mete ali pa, če je ura za merjenje igralnega časa že tekla, najbližje mestu, kjer je bila igra, zaradi popravljanja napake, prekinjena.

Če sodniki ugotovijo, da je napačen igralec pristopil k izvajanju prostih metov (preden mu je bila na voljo žoga, da izvede prvi ali edini prosti met), ga morajo takoj zamenjati s pravim igralcem. Pri tem ni potrebna nobena dodatna kazen.

Primer:

Igralec B4 naredi osebno napako nad igralcem A4. To je šesta napaka moštva B v tej četrtini. Igralcu A4 sta dodeljena dva prosta meta. Namesto igralca A4 igralec A5 izvede prosta meta, ki sta oba uspešna. Napaka je ugotovljena:

- Predn je žoga, pri prvem prostem metu, na voljo igralcu A5.
- Ko je žoga, po prvem prostem metu, zapustila roke igralca A5.**
- Po uspešno izvedenem drugem prostem metu.**

Tolmačenje:

V primeru a) se napako takoj popravi tako, da se zahteva, da k prostim metom pristopi igralec A4 brez kakršnekoli sankcije.

V primeru b) in c) se izvedena prosta meta razveljavi, igra pa se nadaljuje z vračanjem žoge v igro, v podaljšku črte za proste mete, za moštvo B.

Enak postopek se izvede tudi v primeru, ko je napaka igralca B4 nešportna.

Ugotovitev 3:

Ko je napaka popravljena, se igra nadaljuje z mesta, kjer je bila prekinjena zaradi popravljanja napake, razen če je bila napaka v nedodeljenih prostih metih in:

- a) če ni bilo med napako in ugotovitvijo napake nobene spremembe posesti žoge, se igra po popravljanju napake nadaljuje tako kot po izvajanju običajnih prostih metov;
- b) je isto moštvo, ki mu je bila po pomoti dodeljena posest žoge, doseglo zadetek iz igre, se ta prizna in napaka prezre.

Primer 1:

Igralec B4 naredi osebno napako nad igralcem A4. To je peta napaka moštva B v tej četrtini. Igralcu A4 pomotoma nista dodeljena dva prosta meta pač pa vračanje žoge v igro iz outa. Igralec A5 pride do posesti žoge na igrišču, nakar mu jo igralec B5 izbije izven igrišča. Trener moštva A zahteva minuto odmora. Med minuto odmora sodniki ugotovijo, da so naredili napako, ki se jo da popraviti ali pa jim povedo, da bi moral igralec A4 izvesti dva prosta meta.

Tolmačenje:

Igralcu A4 se dodeli dva prosta meta, nakar se igra nadaljuje tako kot po izvajanju običajnih prostih metov.

Primer 2:

Igralec B4 naredi osebno napako nad igralcem A4. To je peta napaka moštva B v tej četrtini. Igralcu A4 pomotoma nista dodeljena dva prosta meta, pač pa vračanje žoge v igro iz outa. Igralec A5 vodi žogo, nakar se odloči za met na koš. Pri tem igralec B4 naredi nad njim osebno napako, zato sta mu bila dodeljena dva prosta meta. Medtem ko je bila ura za merjenje igralnega časa zaustavljena, sodniki ugotovijo, da so naredili napako, ki jo je mogoče popraviti.

Tolmačenje:

Igralec A4 mora izvesti dva prosta meta. Pri tem se ostali igralci ne postavijo vzdolž rakete. Nato pa igralec A5 izvede dva prosta meta, nakar se igra nadaljuje tako kot po izvajanju običajnih prostih metov.

Primer 3:

Igralec B4 naredi osebno napako nad igralcem A4. To je peta napaka moštva B v tej četrtini. Igralcu A4 pomotoma nista dodeljena dva prosta meta, pač pa vračanje žoge v igro iz outa. Po vrnitvi žoge v igro igralec A5 uspešno meče na koš za 2/3 točke. Preden žoga ponovno postane živa, sodniki ugotovijo, da so naredili napako, ki jo je mogoče popraviti. Kakšno je nadaljevanje?

Tolmačenje:

Napaka se prezre in igra se nadaljuje kot po vsakem običajnem uspešnem metu iz igre.

46.člen Prvi sodnik: dolžnosti in odločanje

Ugotovitev 1:

Med običajno košarkarsko tekmo se lahko pripeti dogodek ali situacija, ki ni posebej navedena v Uradnih košarkarskih pravilih ali Tolmačenjih. V takih primerih ima prvi sodnik vsa pooblastila, da sprejme odločitev, ki temelji na njegovih lastnih izkušnjah, mora pa upoštevati načela 'fair play-a' in filozofijo pravil. Prvi sodnik ima pravico odločati o vsem, kar ni posebej opredeljeno v Pravilih.

Primer:

Po uspešnem metu na koš moštva A se žoga odkotali daleč stran od igrišča.

Tolmačenje:

Sodnik bo zapiskal, da zaustavi uro za merjenje igralnega časa. To pa pomeni priložnost za zamenjavo ali minuto odmora za obe moštvi, saj je žoga mrtva in ura za merjenje igralnega časa zaustavljena.

To pa ne velja, kadar je v zadnjih dveh minutah četrte četrtine ali podaljška dosežen zadetek iz igre. Če bi v takem primeru sodnik zapiskal, bi s tem postavil v podrejen položaj moštvo, ki je zadetek prejelo, saj bi s tem nasprotnemu moštvu omogočil zamenjavo ali minuto odmora. Zato sodnik ne bo zapiskal, ker bi s tem povzročil prekinitve tekme.

Ugotovitev 2:

Prvi sodnik ima pravico, da uporabi tehnične pripomočke, če se sam tako odloči ali na zahtevo trenerja, da bi ugotovil ali je bil zadnji met na koš izveden pred koncem igralnega časa v četrtini ali podaljšku. Prvi sodnik je edini, ki odloči, ali se bo taka oprema uporabila ali ne.

Če se pogleda posnetek, lahko ogledu prisostvujejo samo sodniki, komisar (če je prisoten) in merilec časa. Prvi sodnik prinese dokončno odločitev.

Zahteva za ogled posnetka mora biti dana preden se začne naslednja četrtina oziroma preden prvi sodnik podpiše zapisnik.

Primer 1:

Igralec A4 meče na koš, ko se oglasi zvočni signal ure za merjenje igralnega časa, ki označuje konec četrtine ali tekme. Met na koš je bil uspešen in sodnik prizna moštvu A dve točki. Trener moštva B je mnenja, da je bil met na koš izveden po izteku igralnega časa v četrtini in zahteva ogled posnetka. Kako naj postopajo sodniki?

- a) Sodniki so popolnoma prepričani v svojo odločitev.
- b) Sodniki imajo določen dvom v pravilnost svoje odločitve ali se vsi ne strinjajo, da je bil met na koš izveden pred iztekom igralnega časa v četrtini.

Tolmačenje:

Prvi sodnik zavrne zahtevo trenerja moštva B.

Prvi sodnik ugodni zahtevi trenerja moštva B.

Posnetek si ogledajo sodniki, komisar (če je prisoten) in merilec časa. Če posnetek jasno in nedvoumno pokaže, da je bil met na koš izveden po izteku igralnega časa v četrtini ali na tekmi, se doseženi zadetek razveljavi. Če posnetek potrdi, da je bil met na koš izveden pravočasno, obvelja prvotna odločitev.

Primer 2:

Moštvo A vodi za dve točki. Z zvokom sirene, ki označuje konec igralnega časa v četrtini, je bila dosojena osebna napaka nad igralcem B4, ki je bil ravno pri metu na koš za dve točki. Igralec B4 uspešno izvede oba prosta meta in izenači izid. Pred začetkom naslednje četrtine ali podaljška trener moštva A zahteva, da se pogleda posnetek.

Tolmačenje:

Posnetek se lahko uporabi le v primerih, ko se želimo prepričati, ali je bil zadnji met na koš (ne pa, če je bila dosojena osebna napaka) izveden pred ali po izteku igralnega časa v četrtini ali podaljšku. Zahtevi trenerja moštva A se zato ne ugotovi.

Primer 3:

Moštvo A vodi za dve točki. Igralec A4 meče na koš, ko se oglasi zvočni signal ure za merjenje igralnega časa, ki označuje konec četrtine ali tekme. Met na koš je bil uspešen in sodnik prizna moštvu A dve in ne tri točke. Pred začetkom naslednje četrtine ali podaljška oziroma preden prvi sodnik podpiše zapisnik, trener moštva B zahteva ogled posnetka.

Tolmačenje:

Posnetek se lahko uporabi le v primerih, ko se želimo prepričati, ali je bil zadnji met na koš (ne pa, če je bil to met na koš za dve ali tri točke) izveden pred ali po izteku igralnega časa v četrtini ali podaljšku. Zahtevi trenerja moštva B se zato ne ugotovi.

Ugotovitev 3:

Pred začetkom tekme prvi sodnik preveri in odobri tehnično opremo za ogled posnetkov in o tem obvesti oba trenerja. Samo tehnična oprema, ki jo odobri prvi sodnik, se lahko uporablja za ogled posnetkov.

Primer:

Igralec A4 meče na koš iz igre, ko se oglasi zvočni signal ure, ki označuje konec igralnega časa v četrtini ali na tekmi. Met je bil uspešen. Trener moštva B zahteva ogled posnetka, ker je bil po njegovem mnenju met na koš izveden po izteku igralnega časa. Na igrišču ne obstaja tehnična oprema za ogled posnetkov, ki bi jo prvi sodnik odobril, toda direktor moštva B vztraja, da je bila tekma posneta z video opremo moštva in da sodniku v pregled video material s sporno situacijo.

Tolmačenje:

Zahtevi trenerja moštva B se na ugotovi.

BELEŽKE